

ΕΥΘΥΤΕΝΩΣ

Χρήστος Μπελέρχας → Διευθύνων Σύμβουλος Rothsay Accounting Services Miranda P/L

ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΒΟΛΗ

Την περασμένη Παρασκευή, είδαμε το χρηματιστήριο της Νέας Υόρκης να βρίσκεται σε κατάσταση πανικού και τον δείκτη μετοχών Dow Jones να πέφτει 666 μονάδες. Την Δευτέρα ο πανικός ήταν μεγαλύτερος και στη διάρκεια της ημέρας ο δείκτης είχε σημειώσει πτώση 1,800 μονάδων και έκλεισε τελικά 1,175 μονάδες χαμηλότερα. Την Τρίτη ανέκαμψε με άνοδο 567 μονάδων και την Τετάρτη σταθεροποιήθηκε με μικρή πτώση 20 μονάδων. Τα χρηματιστήρια σε παγκόσμια κλίμακα, ακολούθησαν την καθοδική πορεία της Νέας Υόρκης, συμπεριλαμβανομένης και της Αυστραλίας, όπου η πρώτη είδηση στα δελτία ειδήσεων ήταν το πόσα δισεκατομμύρια χάθηκαν στο χρηματιστήριο. Ο πρόεδρος της Αμερικής κ. Τραμπ, ο οποίος είναι λαλίστατος με σχόλιά του στο tweeter, παρέμεινε σιωπηλός μέχρι να σημειωθεί η μικρή ανάκαμψη. Τότε έκανε σχόλιο, γράφοντας, «Τον παλιό καιρό, όταν ανακοινώνονταν καλά νέα, το χρηματιστήριο ανέβαινε. Σήμερα, όταν ανακοινώνονται καλά νέα, το χρηματιστήριο πέφτει. Μεγάλο λάθος...και έχουμε τόσα καλά νέα, πολύ καλά νέα για την οικονομία». Ο κ. Τραμπ, αναφερόταν στην ανακοίνωση της στατιστικής υπηρεσίας της Αμερικής, που έλεγε πως δημιουργήθηκαν 200,000 θέσεις εργασίας τον Ιανουάριο, σε ένα ευρύ φάσμα της οικονομίας που κάλυπτε τον κατασκευαστικό τομέα, τη βιομηχανία, τις υπηρεσίες και τη διασκέδαση. Οι μισθοί επίσης ανέβηκαν κατά 2.90% σε ετήσια βάση και βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο για τα τελευταία χρόνια. Από εκεί ξεκίνησε η πτώση των τιμών στα ομόλογα και η άνοδος στα επιτόκια που πληρώνουν. Τα ομόλογα 10 χρόνων την περασμένη Παρασκευή, πλήρωναν 2.85% από 2.48% που πλήρωναν ένα μήνα πριν. Αυτό σημαίνει πως η τιμή των ομολόγων, έπεσε κατά 13.00% σε ένα μήνα και ξαφνικά πολλοί επενδυτές συμπέραναν πως αντιστρέφεται το κλίμα. Το επιτόκιο στα ομόλογα 10 χρόνων άρχισε να πέφτει στα τέλη του 1981 από το 15.00% στο 1.45% το 2011. Από το 2011 μέχρι σήμερα, η διακύμανση ήταν μεταξύ 1.45% και 3.00% το 2014. Η εκτίμηση της αγοράς πως τα επιτόκια στα ομόλογα θα ανεβαίνουν από εδώ και πέρα, μπορεί να είναι σωστή αλλά μπορεί να είναι και λίγο πρώιμη. Το γεγονός είναι πως πυροδότησε την πτώση του χρηματιστηρίου, διότι οι μετοχές θα πρέπει να πληρώνουν μέρος παραπάνω από το επιτόκιο που δίνουν τα ομόλογα. Τα ομόλογα είναι εγγυημένα από το κράτος, ενώ οι μετοχές δεν είναι. Για να πληρώνουν παραπάνω από το επι-

τόκιο των ομολόγων, οι εταιρείες θα πρέπει ή να αυξήσουν τα κέρδη τους ή να πέσει η τιμή της μετοχής τους. Οι επενδυτές φαίνεται πως εκτιμούν πως οι εταιρείες δεν θα μπορούν να ανεβάσουν τα κέρδη τους με τον ίδιο ρυθμό που θα ανεβαίνουν τα επιτόκια των ομολόγων και πουλάνε όσο οι τιμές είναι σε υψηλά επίπεδα. Επειδή δημιουργείται πανικός όταν πολλοί επενδυτές αποφασίσουν να πουλήσουν την ίδια στιγμή, ζητάνε χαμηλότερη τιμή από αυτόν που βρίσκεται πρώτος στον κατάλογο να πουλήσει. Έτσι σταδιακά η τιμή πέφτει σε χαμηλά επίπεδα, ώσπου να φτάσει στο επίπεδο όπου πολλοί δεν είναι διατεθειμένοι να πουλήσουν και άλλοι βλέπουν αυτή την τιμή σαν ευκαιρία να αγοράσουν φτηνά. Για να διαπιστώσουμε αν έχει δίκιο ο κ. Τραμπ και κατά πόσο καταλαβαίνει το χρηματιστήριο και την αγορά ομολόγων, θα πρέπει να δούμε αν πράγματι τα νέα για την οικονομία είναι «καλά, πολύ καλά νέα» και αν αυτά τα καλά νέα θα δώσουν τόσο μεγαλύτερα κέρδη στις εταιρείες ώστε να ανταγωνιστούν την ανοδική πορεία των επιτοκίων στα ομόλογα. Την Τρίτη, η στατιστική υπηρεσία της Αμερικής, ανακοίνωσε το εμπορικό ισοζύγιο, το οποίο παρουσίασε έλλειμμα US\$ 53.1 δισεκατομμύρια τον μήνα Δεκέμβριο. Το έλλειμμα αυξήθηκε κατά 5.30% από τον Δεκέμβριο και είναι το υψηλότερο από τον Οκτώβριο του 2008. Στον πρώτο χρόνο της προεδρίας του κ. Τραμπ, το έλλειμμα αυξήθηκε κατά US\$566 δισεκατομμύρια ή 12.10% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Φυσικά δεν ευθύνεται ο κ. Τραμπ για αυτό, αφού δεν μπορεί να αλλάξει η δομή της μεγαλύτερης οικονομίας του κόσμου μέσα σε ένα χρόνο και να φανούν και τα αποτελέσματα. Δείχνει όμως πως θα συνεχίσει η οικονομία, τα ομόλογα και οι μετοχές, τουλάχιστον μέσα στο 2018. Τα ελλείμματα στο εμπορικό ισοζύγιο, θα πρέπει να χρηματοδοτηθούν με δανεικά χρήματα, που συνήθως έχουν προέλευση από την Κίνα. Ο κρατικός προϋπολογισμός επίσης έχει έλλειμμα US\$440 δισεκατομμυρίων, το οποίο θα χρηματοδοτηθεί με την έκδοση ομολόγων. Γνωρίζουμε όμως πως η Αποθεματική Τράπεζα της Αμερικής, που αγοράζει US\$800 δισεκατομμύρια το χρόνο σε κρατικά ομόλογα, έχει σταματήσει από πέρυσι να αγοράζει και σχεδιάζει να πουλήσει από το πακέτο των US\$4.5 τρισεκατομμυρίων που έχει αγοράσει τα τελευταία χρόνια. Αν υποθέσουμε πως θα πουλάει US\$400 δισεκατομμύρια το χρόνο ξεκινώντας από φέτος, θα υπάρχει προσφορά US\$800 δισεκατομμυρίων ομολόγων στην αγορά. Ο μεγαλύτερος αγοραστής που ήταν η

Αποθεματική Τράπεζα της Αμερικής, όχι μόνο δεν θα αγοράζει αλλά θα πουλάει και από τα δικά της. Το ερώτημα που εγείρεται είναι, ποιός θα τα αγοράσει και πόσο; Με τον τρόπο της δημοπρασίας που πωλούνται τα ομόλογα, σίγουρα θα βρεθούν αγοραστές να τα αγοράσουν. Όμως επειδή η ποσότητα θα είναι μεγάλη, για να αγοράσουν θα προσφέρουν χαμηλότερη τιμή ώστε να πάρουν υψηλότερο τόκο. Αυτό θα σπρώξει τα επιτόκια των ομολόγων και των τραπεζών ακόμη πιο ψηλά και θα κάνει δυσκολότερη την πληρωμή των τόκων από την κυβέρνηση του κ. Τραμπ. Φυσικά, υψηλότερο τόκο θα πληρώνουν και οι εταιρείες και όσοι έχουν δάνεια, πράγμα που σημαίνει πως τα κέρδη των εταιρειών θα μειώνονται και το γενικότερο κλίμα στην αγορά, ακόμη και σε συνθήκες οικονομικής ανάπτυξης, θα είναι δύσκολο. Επομένως, μακροπρόθεσμα, είναι μαθηματικώς βέβαιο πως τα επιτόκια θα ανεβαίνουν με μικρές διορθωτικές μειώσεις ενδιάμεσα και η άνοδος αυτή θα κρατήσει πιθανότατα 30 χρόνια ή και περισσότερο, αν στο μεταξύ δεν ξεσπάσει κανένας πόλεμος μεγάλης

κλίμακος. Όταν οι αγορές αποφασίσουν να αλλάξουν γραμμή με αποφασιστικότητα, τότε το χρηματιστήριο θα σημειώσει απότομη πτώση. Αν δεν αλλάξουν γραμμή με αποφασιστικότητα, θα πέφτει σιγά σιγά με μικρές ανόδους κατά διαστήματα. Το αποτέλεσμα θα είναι να χάσουν μεγάλα ποσά τα συνταξιοδοτικά ταμεία και όσοι δεν καταφέρουν να πουλήσουν εγκαίρως. Η αγορά ακινήτων θα ακολουθήσει την πτωτική τάση στις τιμές των ομολόγων και των μετοχών και όσοι έχουν κρατήσει τα χρήματά τους σε τράπεζες που δεν θα χρεωκοπήσουν, θα έχουν την άνεση να αγοράζουν σε χαμηλές τιμές μετοχές καλών εταιρειών και ακίνητα που θα αποδίδουν καλά ενοίκια. Η εκτίμηση του κ. Τραμπ φαίνεται πως είναι λαθεμένη, αν και ο ίδιος κάνει ότι μπορεί για να μειώσει το έλλειμμα στο εμπορικό ισοζύγιο και στον κρατικό προϋπολογισμό, πουλώντας όπλα και περικόποντας τα κοινωνικά προγράμματα. Ο τροχός όμως έχει μπει σε κίνηση και η πορεία της ανόδου των επιτοκίων, είναι μη αναστρέψιμη. Η πρόσφατη πτώση στα χρηματιστήρια, ήταν η προειδοποιητική βολή.

ROTHSAY ACCOUNTING SERVICES MIRANDA P/L
Suite 4, 1st Floor, 167 Port Hacking Rd, Miranda NSW 2228

Μην αγχώνεστε με τα λογιστικά και τα φορολογικά. Ελάτε στους ειδικούς. Ο Χρήστος και ο Αλέξ Μπελέρχας και το ειδικευμένο προσωπικό τους, φροντίζουν και την παραμικρή λεπτομέρεια.

- ❖ Επενδυτές ακινήτων
- ❖ Τεχνίτες
- ❖ Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις
- ❖ Βιομηχανίες
- ❖ Καταστήματα
- ❖ Χρηματιστές και επενδυτές μετοχών
- ❖ Προσωπικές δηλώσεις
- ❖ Συνεταιρισμοί
- ❖ Εταιρείες
- ❖ Family Trusts
- ❖ Unit Trusts
- ❖ Superannuation Funds

Επωφεληθείτε από την πείρα μας και τη μεγάλη ποικιλία υπηρεσιών που προσφέρουμε.

Για να κοιμάστε ήσυχοι.

Κλείστε το ραντεβού σας σήμερα.

Email: chris@rothsaymiranda.com
Ph: (02) 9544 6108 Fax: (02) 9522 2981